

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULŪ L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

N° 178.

Vineri, 14 (26) August.

1887.

Brașov, 13 August 1887.

Linia telegrafică fiindu întreruptă n'amă primită erî nici o depeșă, ca să șcimă ce se mai petrece în Bulgaria, asupra căreia suntă așintite tôte privirile.

Nu se pôte nega, că fasa în care a întratū acuma cestiunea bulgară prin suirea pe tronū a prințului de Coburg inspiră cabinetelorū mai multe îngrijiri ca până acum.

De altă parte cele ce se petrecū în Bulgaria, enunțările principelui și ale căpeteniilor bulgare, precum și atitudinea puterilor față cu faptele ce se sêvêșescū oferū unū deosebitū interesū.

Fie-care se întrêbă cu o dréptă curiositate, cum o să se termine acéstă nouă crisă, la ce sfêșitū o să ajungă Bulgarii și ce rezultatū o să aibă atitudinea plină de temere și de reserve a marelorū puteri.

Se vorbea de aceea, că Anglia, Austria și Italia arū fi gata a recunosce pe principele. Dêr sosirea lui în Têrnova și mai alesū intrarea lui în Sofia ne-au doveditū că, și decă numitele puteri arū avê dorința acéstă, ele suntū încă de parte de a o puté împlini.

Representanții acestorū puteri au absentatū dela primirea principelui, tocmai așa ca și reprezentanții Rusiei, Germaniei și Franciei. Ba mai multū, organele oficiose ale guvernelorū acestorū state au întors'o acum pe altă córdă, dândū principelui de Coburg sfatulū sê părăsescă Bulgaria, după ce și-a făcutū plăcerea d'a se preumbla în triumfū prin orașele principale ale Bulgariiei.

I se împută prințului Ferdinand mai cu sémă, că s'a depărtatū dela bazele tractatului din Berlinū și că, urmândū unorū sfaturi fatale ce pare că i s'au datū de cătră nice omeni cari voescū sê facă imposibilă domnirea lui, a provocatū directū mânia tuturorū puterilor. De aceste puteri chiar unū Battenberg a avutū respectū. Cum sê voiascū dêr unū Coburg a le nesocoti?

Este clarū că de unū lucru se temū cabinetele, că adecă purtarea de față a prințului de Coburg va face de lipsă ca Europa sê intervină în Bulgaria și că astfelū s'ar pregăti calea ocupațiunei rusesci pe care tôte arū voi s'o împedece.

Rusia a și pusū cestiunea așa, încâtū ea numai printr'o intervențiune se pôte rezolva. Și-rețē cum suntū însē diplomații din Petersburg, ei s'au adresatū mai ântēiu la Sultanulū, cerândū intervențiunea lui în numele tractatului din Berlinū.

În zilele acestea se lățise în Bulgaria fama că Pórta va trimite la Sofia unū comisarū estrordinarū în persona lui Artin-Efendi și că acestū comisarū turcescū va fi acompaniatū de unū comisarū rusescū. Se înțelege că acéstă veste a trebuitū sê producă mare turburare între Bulgari. Într'aceea însē Pórta temporiséză ca totdeuna și nu se pôte hotărî sê facă pesulū ce-lū cere guvernulū rusescū.

Se constată adecă, că Rusia în adevêrū a somatū pe Pórta sê trimetă imediatū unū comisarū la Sofia. Cererea Rusiei este susținută și de Francia și se asigură, că Germania gelosă de acéstă s'a apropiatū și ea de vederile Rusiei și stăruiesce prin urmare în aceeași direcțiune ca sê se facă ordine în Bulgaria.

Interesantū este, că în legătură cu probabilitatea unei intervențiuni a puterilor s'a lățitū în România fama, că concentrările cele mari pentru manevrele din anulū acesta ale armatei române s'ar face mai multū în vederea unei eventuale ocupări a Bulgariiei de cătră trupele române la mandatulū puterilor. Planulū acesta ar fi destulū de aventurosū, pe lângă aceea că e lipsitū de orice temeiū încâtū privesce relațiile de până acum ale României cu Bulgaria; cu tôte acestea jaimă ce se lățesce despre o eventuală ocupare

de cătră trupele române pare a prevesti în adevêrū o apropiată intervenire din partea puterilor.

Pentru momentū totalū atêrnă dela hotărîrile Sultanului. Rusia cere intervenirea lui și se anunță, că ea ar fi cerutū chiar ca sê se facă o ocupațiune mixtă, așa ca Rușii sê ocupe Bulgaria propriu đisă, ér Turcii Rumelia orientală,

Nu este cu neputință, ca vr'una dintre puteri, vrêndū sê împedece o ocupațiune rusă, sê se fi gânditū la espedientulū de a se trimite trupe române în Bulgaria.

Într'aceea este multū comentată vorbirea ce a ținut'o metropolitulū Clemente principelui în Sofia. A esprimatū adecă metropolitulū Clemente speranța, că prințulū va conduce poporulū bulgarū pe cărarea recunoștinței față cu Rusia, căreia are sê-i mulțamescă liberarea și esistența sa, și că în casulū acesta pôte fi sigurū că poporulū se va grupa împrejurulū lui și va fi rađimulū tronului lui.

Acéstă vorbire sê fi produsū nemulțamire între oficerii armatei și într'adevêrū ea cuprinde o gravă amenințare la casū când principele ar călca pe urmele antecesurului sêu.

Situațiunea prințului de Coburg se presentă dêr pentru momentū astfelū: ca sê se scape teafêrū, sêu va trebui sê se întorcă în curêndū de unde a venitū, sêu vrêndū a rămânê, va trebui sê se facă instrumentulū Rusiei.

Prințulū de Coburg în Bulgaria.

La felicitările primarului din Sofia, prințulū Ferdinand a rêsponsū prin aceste cuvinte:

„Adêncū atinsū de primirea d-vostre entusiastă, sunt fericitū că mē găsescū în mijloculū d-v. Rêspondêndū la apelulū stăruitorū alū poporului, am socotitū de datorita mea a veni în acéstă țêră, a lua frênele guvernului, și a pune capêtu crizei de care Bulgaria suferê de unū anū. Primirea ce întimpinū pretutindenți probêză câtū de multū aveam dreptate sê iau o atare hotărîre. Sperū că cu spiritulū de împaciuire, cu respectulū legilorū, cu îndeplinirea obligațiunilorū internaționale, mai cu sémă cu binevoitorulū concursū alū Sublimei Porți și cu sincera observațiune a datoritorilorū nôtres cătră Curtea Suzerană, vomū isbuti a sfârși crisa, a face sê reintre Bulgaria în calea normală și a inaugura o eră de pace, de ordine și de prosperitate. Trăiască Bulgaria!“

Sêra, prințulū fiindū sondatū asupra însemnării cuvintelorū „îndeplinirea obligațiunilorū internaționale“, a rêsponsū: „Acéstă însemnêză: terminarea drumurilor de ferū, aranjamentulū cestiunei datoriei și a tributului Sublimei Porți, a cestiunei liniei Rusciuk-Varna, etc.

Prințulū a primitū diminêța pe ofiterii garnisonei din Sofia. Într'unū discursū rostitū pe franțuzesce, prințulū a vorbitū de disciplină și de unire. Elū a đisū că înțelegerea deplină între dênsulū și armatā va fi siguranța și viitorulū țêrei.

La Te-Deum, cântatū la Catedrală, ce era împodibitā într'unū chipū mărêd, asista unū numerosū clerū. Prințulū, inconjuratū de statulū sêu majorū, ocupa tronulū. După Te-Deum, mitropolitulū Clement a rostitū discursulū următorū:

„Poporulū bulgarū primesce cu entusiasmū pe prințulū, ale cărui calități le cunôsce și pentru tronulū căruia elū va fi totdeuna gata sê-și verse sângele. Prințulū cunôsce, fără îndoială calitățiile poporului, pentru că a acceptatū sê ia în mână destinele sale. între alte virtuți poporulū are recunoștința; de aceea elū e recunosctōrū Rusiei, căreia elū dațoresce libertatea și existența sa.“

Mitropolitulū în-heiă esprimându-și speranța, că prințulū va sci sê conducă poporulū pe acéstă cale a recunoștinței. În acestū casū, prințulū pôte fi sigurū că poporulū sêu se va grupa în jurulū tronului și-lū va susține cu tăriă.

O foiă vienesă publică testulū ordinului cătră armatā, datū de prințulū Ferdinand:

„După depunerea jurământului înaintea Sobraniei; în vechea reședință bulgară, declarămū bravei nôtres armate bulgare, că amū luatū în mână administrarea țêrii conformū § 11 din constituțiā, precum și comanda supremă peste oștire.

„Suntemū profundū convinși, că brava și glorioasă oștire bulgară va fi însuflețită numai de o idee: Stricta îndeplinire a jurământului, ce l'a depusū astăzi pentru credința și devotamentulū cătră noi și patria nōstră Bulgaria, că nici unū felū de influențe externe sêu interne politice nu vorū fi în stare sê sdruncine acestū devotamentū și că cu ajutorulū lui Dumneđeu se va justifica speranța nōstră ce o punemū în armatā, noi și poporulū nostru.

Dumneđeu celū atotputernicū sê o protêgă, ca sê devie mare și tare pentru apêrarea, libertatea și independența Bulgariiei și spre onôrea armelorū ei. Corpu 'i sê fiă păstratū curatū și sêi fiă menită victoria și gloria asupra dușmanilorū patriei“.

Ferdinand.

După cum i se telegrafiază din Sofia foiiei „Kölnische Zeitung“, acestū ordinū de đi a făcutū senzațiune, fiindū că elū arată că principele Ferdinand este hotărîtū sê nu facă nici o concesione Rușilorū în ceea ce privesce armata.

Acī putemū adauge, că principele Ferdinand a garantatū cu averea sa o comandă de 200,000 puscī cu repetițiā, făcută de guvernulū bulgarū, la o fabrică de arme din Austria.

Prințulū Ferdinand de Coburg a primitū, se đice, dela mama sa, princessa Clementina de Coburg, o telegramă, în care ea provocă pe principele sê părăsescă câtū mai curêndū Bulgaria, unde abia va mai puté trăi multū timpū în liniște.

În legătură cu acéstă stau și scirile sosite din Têrnova, că principele Ferdinand alū Bulgariiei a primitū deja mai multe scrisori amenințătore, în care i se dă amicalulū statū sê părăsescă Bulgaria, decă îi e scumpă viața. Aceste amenințări se đice că suntū de proveniență rusescă.

Sgomotulū despre ocuparea Bulgariiei.

Diarele înregistrêză sgomotulū despre o eventuală ocupare a Bulgariiei de cătră trupe rusesci, ori de cătră trupele unei puteri ce ar primi mandatū europeanū.

În acéstă privință se mai telegrafiază din Moscva điarului „L'Indépendance belge“, cu data dela 19 Augustū următorele:

D. de Nelidoff, ambasadorulū rusū la Constantnopol, a sositū ađi la Berlinū, însărcinatū cu negocierile privitōre la ultima fasă a cestiunei bulgare.

Se afirmă din sorginte autorisatā că d. de Bismarck a reînositū asigurarea că ar vedé ađi cu mulțamire ocuparea Bulgariiei de cătră Ruși, decă se va stipula prealabilū cifra trupelorū și caracterulū ocupării.

Este mai multū decătū probabilū, că acéstă combinațiune nu va atrage după sine nici unū angagementū.

SCIRILE ĐILEI.

Din tôte părțile Ardealului sosescū sciri despre orcanulū dela 6 (18) Augustū. Pretutindenea furtuna a fostū violentă și a pricinuitū pagube enorme. În valea Someșului trebuie că furtuna a fostū nemai pomenită. Din Gelău se raportêză că furtuna a aruncatū sute de peșci din Someșū pe uscatū, și populațiunea i-a adunatū cu grāmada.

—x—

Prințulū de Bismarck își va serba la 11 (23) Septemvre viitorū jubileulū de 25 ani de când este ministru președinte alū Prusiei.

—x—

Recolta în Bucovina și mai alesū în părțile despre amêđă-đi va fi anulū acesta fôrte slabă, căci mai multe sêptemăni după olaltă a fostū o secetă și o arșiță

așa de mare, că mai toate pânelor au închierit și s'au uscat. Păpușoiul pe unele locuri n'a legat mai defel, ci a rămas sterp, ăra pe altele nici n'a crescut. Dăr nici fructe nu vor fi multe și mai ales persece, căci pétra de astă-primăveră și omișile au stricat foarte mult pomilor. Și legume, din cauza secetei, încă vor fi puține, scrie »Revista Politică«.

—x—

Ministeriul unguresc de interne primind informații, că unii mijlocitori de servitore falsifică condicițele acestora, corigându nota condiciței după bunul lor plăcu, spre a induce publicul în erore, a invitat printr'o ordinațiune-circulară municipiile, ca să avizeze autoritățile competente d'a cerceta asemenea abuzuri, de cumva condicițele ajungă la ele pe cale oficială și eventualele falsificări să le arate respectivei judecătoria de cerc, pentru ca să se pótă porni procedura penală contra falsificatorilor.

—x—

Suprarbitrările în Arad, Dobrițin, Oradea-mare, Biserica-albă, Seghedin și Timișora s'au amânate dela 17 Septemvre pe ziua de 26 Septemvre.

—x—

Cetim în »Folia Diecesană« din Caransebeșu dela 9 (21) Augustu a. e.: »Conform ordinațiunii consistoriale publicate în această foia, conferențele pregătitoare cu comisarii conferențelor învățătorești s'au ținut Lună, Marți și Mercuria trecută. Conducătorii acestor conferințe a fost d. profesor de pedagogia Plătriciu Drăgălina, pe carele on. public il cunosc din interesantele tractate istorice publicate în foia noastră. Materia conferințelor din anul acesta este »Planul de învățământ și exerciții practice din istoria universală«. Tractarea istoriei în școlă populară este unul dintre cele mai grele obiecte. D. Drăgălina însă cu mare dexteritate și cu precise cunoștințe de lucru propuse metodelor, care inlesnesc și face intuitiv pe cât se pótă și acestu studiu abstract; dăr și comisarii s'au arătat de profesorul lor, dovedind prin prelegerile de probă, că nu numai c'au pătrunsu metodelor istoriei, dăr și l'au și însușit pe deplin, încât putem dice, că pregătirea a succesu cât se pótă mai bine. Mai departe notificăm, că comisarii: Martinu Țapu și Stefanu Albu sunt împedcați a conduce conferințele în ppbiteratele încredințate lor, și astfel conferințele învățătorilor din ppbiteratul Vârșetului le conduce d. lă asesoru consistorialu Ioan Ionașu, ăra în ppbiteratul Făgetului d. George Magețiu învățator în Sacoșu unguresc.

—x—

În săptămâna trecută s'au vândut în Mercuria la plică de ce boi confiscati sub cuvânt că au fost aduși ca contrabandă din România.

—x—

În conventul anual al bisericii evang. augsb. din districtul Tiszei, ținut în zilele trecute, în locu se se tracteze chestiuni de interesu bisericesc, s'a ținut judecată asupra duor pretinse afaceri panslaviste. Anume, episcopul Czekus avise senioratul, ca să ceară unu reversu dela învățatoru Ludw. Klementisz din Tiszolez, care fusese invinut de nisuițe panslaviste. Dăr deorece mai târziu reversul fu anulat de presbiteriu, episcopul ceru, ca în contra presbiteriului să se pornescă cercetare disciplinară, cerere pe care senioratul n'a satisfăcut-o până acum. Inspectorul senioratului Szentivanyi numi procederea presbiteriului scandalosă, ăr pe seniorul Czener urător intelectual al acestei afaceri. La propunerea lui Pechy se exprimă desaprobară contra presbiteriului din Tiszolez

A doua afacere e, că același presbiteriu n'a ascultat de provocarea episcopului Czekus, ca în contra învățătorului Szalva din Klenocz să se pornescă cercetare disciplinară, fiind că a editat unu călindar — veți Dămine — panslavist, dușmanu Ungurilor. S'a hotărât, după multă vorbă, ca presbiteriul să pornescă contra lui Szalva cercetare disciplinară într'unu timp anumit și să lă suspendeze imediatu din postu. — Se scie că »panslavismul« acestora constă în faptulu, că ei luptă contra maghiarizării școlii și bisericii lor.

—x—

Cetim în »Kolozsvar«: »O veche datorință a facultății de medicină din Clușiu s'a împlinit, deorece ministru justiției a ordonat, ca cadavrele arestanților din penitenciarul dela Gherla, pe care nu le cere nimenea, să se predea institutului anatomic din Clușiu. Se calculează pe anul 20—25 cadavre«. — Ce dorință!

—x—

În Pesta a murit deunăzi Dr. Bukovinszky, după ce a testat, din averea sa de 100,000 fl., suma de 60.000 fl. pentru diferite scopuri unguresci, anume între altele 4000 fl. pentru asociațiunea industrială ungurescă din Ardelu, 4000 fl. pentru biserica rom. cat. a Ceangăilor imigrați, pentru preotul și învățatoru lor, 4000 fl. pentru crescerea unui școlaru sărăcu ceangău, 4000 fl. pentru biserica ref. a Ceangăilor din Bucovina și 2000 fl. pentru întreținerea școlilor ref. ale Ceangăilor de aci și din Bucovina.

Dispozițiuni contra confesiunilor.

Sunt admirabile dispozițiunile, cari de cari mai noue, ce le iau ministrii unguresci contra a totu ce e confesional. Până acum e anul, învățătorii, respective profesorii dela școlile confesionale, mai aveau cel puțin atăta considerațiă din partea organelor statului, că, pe lângă o cerere provădită cu timbru de 50 cr., puteau dobândi dela direcțiunea centrală a căilor ferate unguresci unu libel de călătorie pe căile ferate unguresci cu unu preț scăduț de 50%. Ei erau mulțămii și cu acestu favor, măcar că fără nici unu drept și fără nici o considerațiă logică se făcea o deosebire între învățătorii confesionali și între cei de stat, cărora li-se concedea libel de călătorie redusu cu 66%, va se dice cu 16% mai jos ca la cei confesionali.

Vrându pótă, ca să îmblândească această furie a ministrului de comunicațiune, care în compania cu colegii săi lovesce în confesiuni, deosebite corporațiuni de ale profesorilor unguresci romano-catolici au aflatu de cuvânt, ca cu ocaziunea alegerilor dietale din periodu trecut se voteze cu guvernulu. Nu și-au ajunsu însă scopu nici pe această cale de lingșire, căci pe când profesorilor dela școlile de stat li-se acordă acum, ca și mai înainte, libele de călătorie pe căile ferate unguresci cu prețulu scăduț cu 66%, pe atunci profesorilor dela școlile confesionale li-s'a denegat cu totul orice reducere de preț. Dispozițiunea această a ministrului de comunicațiune este cu atătu mai nedreptă, cu cât profesorii școlilor de stat prin nimic nu sunt superiori profesorilor dela școlile confesionale. Diferența zace numai în aceea, că pe cându celor dintăiu li-se acordă — pe basa monopolizării patriotismului — favorul nemeritate și un salariu mai grasu pótă de cum aru merita, pe atunci profesorilor și școlilor lor confesionale nu li-se dă din partea statului — dăr negreșit din ban românesci — absolutu nici unu ajutoru, ba li

se denegă chiar și cele mai mici favoruri, cuvenite instituțiilor culturale din patriă.

Acastă nouă dispozițiune, pe care numai în ajunul vacanțelor de estu timp au luat-o la cunoștință profesorii școlilor confesionale, le pótă servi ca o nouă dovă, mai ales profesorilor romano-catolici, că prin lingșiri și prin votare la alegeri pentru candidații guvernului, nici-odată nu se pótă elupta dreptulu unei confesiuni.

Din fostulu comitată Dobêca, în Augustu 1887.

La adresa on. comitetă centrală ală »Asociațiunei transilvane pentru cultura și literatura poporului român«

În legătură cu interpelațiunea comembrului Ioan Popu Reteganulu, făcută în adunarea generală a Asociațiunei noastre de anul trecut, ținută în Alba Iulia, relativă la starea fondului școlii centrale române ală fostulu comitată Dobêca, din Gherla, în ajunul ținerei adunării generale din estu an — din nou ne permitem a atrage atențiunea Onoratulu comitetă și a Adunării generale asupra conținutulu următoarelor dispozițiuni din »Invoirea fundamentală« de dto 8 Maiu 1862 a comunelor române din numitul comitată Dobêca:

a) p. 24. »Fiind-că convențiunea noastră se unesc deplină cu scopulu măreț ală Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român în Transilvania cu reședința în Sibiu:

»Așa noi punem totu institutulă acesta, atătu în privința fondului și a averei, cât și în privința planului de învățământu sub nemijlocita priveghere a numitei asociațiuni«.

b) p. 25. »Priveghierea această va consta însă într-a griji, ca averile să se administreze după convențiunea această, și învățăturele să se propună după planulu institutulu. . . ăr când în astă privință ar simți scădere, să facă arătare la adunările reprezentanților anuale, ori ocazionale, și să ceară vindecarea rului«.

c) p. 25. »Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român în Transilvania« va pută întreprinde dreptulu acesta de priveghiere, trimițându din membrii săi comisari, cari să cerceteze școlă cursulu învățăturelor, protocolulu și toate rațiunile senatulu, și va pută c'unu cuvântu toți pașii ban de dănsa ală a-i face, numai ca institutulă său școlă această să n'înlădă și să fiă asigurată.

Tote dispozițiunile și actele relativă la școlă această, precum și menționata »Invoire fundamentală« aprobată de reg. guvernă transilvană cu data Clușiu 13 Iuniu 1862 Nr. 12717/1862 se află publicate per extensum în Nrii. 27 și 28 din »Folia pentru minte, inimă și literatură« din anul 1862, din cari acte etc. unu exemplaru trebuie să se afle — în înțelesulu p. 31 din desu pomenita »Invoire fundamentală« — și în archivulu »Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român în Transilvania« din Sibiu.

Mai mulți membrii ordinari ai »Asociațiunei din fostulu comitată ală Dobêcei«.

Agricultura în Germania.

O excursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Saxonă Ocnele și industria dela Stassfurt.

(Urmare.)

Spre scopulu arătat elu și-a construitu o cale ferată transportabilă din laborator până în grădină, numai de vre-o 130 stănjini lungime, cu 4 vagoni mici, și în fiecare vagonu a pusă câte 8 ole, construite anume în formă

FOILETONU.

(36)

Misterele Venetiei.

de Edouard Didier, traducere de Ioan S. Spartali.

XIII.

Fantele.

»Ați audit toți vorbindu-se de Carmagnol. Car magnol ăsta era unu general cu foarte mare nume la începutulu vécului ăstăia. Eu, care vă povestesc, am slujit sub dănsulu. Carmagnol, după ce a comandat trupele ducelui de Milan, se desgustase de patronulu său și venise după servicii în Venetia, unde i se dete unu comandamentu mare, comandamentulu unei armate însărcinată să lupte împotriva necredincioșilor, cari puseseră mâna pe Candia. Eu făceam parte din armata aceea. Mai mulți ani pe rând am văduț pe Carmagnol la lucru, și, v'o spun încodată, elu era unu generalu vestit, care nu sta în furgon, când era vorba să ducă trupele la asalt. Se punea în frunte și nu îngrija de sine, după cum nu îngrija nici de alții. De aceea și fiecare soldat il adora. Însă în o hii Senatulu generalulu Carmagnol avea unu cusur, elu avea mare stimă pentru ori-cine simțea că i bate o sabie pe cōpsa stângă. Cătu despre omenii ceia cu rochii de catifea căptușite cu eacom, cari sedu pe scaune în Sfatulu celu Mare, Carmagnol alu meu nu se turbura de ei, după cum nu se turbura soldatul de ploca pe care a goli'o. Judecați chiar voi, n'avea elu dreptate? Ce omu sdravănu era Carmagnol!«

Acă bătrănu se intrerupsă și șterse o lacrimă pe care o vârsa spre amintirea fostulu lui generalu, pe urmă urmă ast-fel:

»Cu totul altfelu era când Senatulu îi trimitea ordine. Pricepeți că Carmagnol alu meu le punea sub șeua calului său și pe departe asigura pe Serenissima Republică că o va asculta, ăr pe de altă parte făcea cum il tăia pe dănsulu capulu și avea dreptate. Nu vine să turbezi, vă întreb eu, când scii, că ești unu generalu viteză, care ai ideia ta, care îți-ai studiat terimulu, care scii ce poți trage dela trupele pe cari le-ai dresat, când te pomenesci că primesci unu ordin de bătae, ori ceva cam la felu, dela nisce domni mari, cari n'au văduț altu câmpu de bătae decât piața Sf. Marcu, și care nu scii să comande o armată, după cum nu scii eu să slujesc o liturghie.

»Senatulă însă se încăpățina să i dea porunci și Carmagnol se încăpățina să nu le asculte.

»În lagăr se și răspundise vestea despre neînțelegeră dintre Senat și prea iubitul nostru general și noi, soldații, li luam partea lui Carmagnol și diceam între noi:

— Ascultă-ne, Carmagnol! Dă-ne ordinulu să dăm unu iurușu (asaltu) prin rochiile negre și să ne vedă că nu ne codim.

»Carmagnol scia toate amănuntele acestea. Ne zimbea când trecea prin lagăr și în față stăpânirii se ținea bine, rădăimându-se pe opinia și la trebuință chiar pe armele soldaților lui.

»Senatulu însă nu-i plăcea încăpăținarea asta a

lui Carmagnol d'a face după capulu lui. Sfatulu celu mare în sfârșit plictisindu se d'a vedea că Carmagnol refușă cu încăpăținare ca să i dea ascultare, hotărâse să i trimetă unu emisaru cu scrisori de rechemare. Senatulu luă comanda din mâna lui Carmagnol. Înțelegăți feții mei, că asta nu-i putea plăce lui. S'a infuriat grozav și a pus soldați să plimbe pe trimisulu Senatulu călare pe unu măgar și cu nisce vorbe de ocară scriseră p'o tablă și atărnate de gât. Bietulu emisaru fu pe urmă trimis înapoi în Venetia ca să spu Senatulu că Carmagnol ara să rămă totu în fruntea trupelor. Se ne fi văduț pe noi ce mulțămii eram!

»Nu se mai gândea nimeni la întemplantă asta, când, într'o zi, pe când trupele erau aședate în mijloculu lagărulu pentru o inspecțiă a generalulu, unu omu necunoscutu de noi toți, deși era îmbrăcatu ca unu ofiteru cu rang înaltu, trecu călare pe dinaintea frontulu steagulu și se opru cam în mijloc, cu fața la trupe de cari era despărțit numai de vre-o deuce pași. Atunci școlă din buzunar o bonetă roșă împodobită cu unu sechiu de aur și o puse pe cap.

»Nicolodată n'af simțit ceva ca aceea ce am simțit noi. Toți amu încremenit.

— Fantele! strigară soldații.

»Ori-care din voi, dragii mei, scie ce va să dice Fantele Culmea puterii, representațiă viuă a Senatulu, a Sfatulu de deuce, a Sfatulu de trei, Închisițiă personificată într'unu omu, Messer Grande. Nimeni dintre noi nu avuse în viață prilejul să vedă pe Fantele, fiind că elu nu s'arată decât rar și totdeauna în crise grave. Așa că deși ne cuprinsese o

cilindrică, și de unu metru de adânci, în totalu avea 4 vagonu cu 32 ôle. În grădină, la unu locu mai adăpositu de curenți și de vânturi, a clăditu unu chiosc, o căsuță de stică, ai cărei pârți, acoperișu etc. erau cu totul totu de sticlă, așa ca sôrele se pôta străbate la plante în ori și ce timpu alu țilei, dera vântulu și ploia se nu le pôta ajunge de locu. Pentru ca ele se aiba aeru curatu, întocmai ca și cele din libertate, deschidea o ferăstră din partea, unde aerulu era în liniște, séu când timpulu era trumosu le împingea cu vagonelu la aerulu liberu, dér la cea mai mică adiere a vântulu le aducea érași înapoi în chiosc. Cu tôte aceste precauțiuni, se înțelege, că aducerea de materii hrănitôre din altă parte, era cu neputință. Ca dela începutu se nu fiă în pământu nici o substanță organică, nici o materie hrănitôre, lua nisipû sburătoru din o movilă sterilă de nisipû și anume dela o adâncime de 1½ metru, unde de sigurû, că nici vântulu, nici ploia nu au putu aduce séu depune materii hrănitôre.

Totuși nici această precauțiune nu era de ajuns, ci pentru ca se stirpescă ori și ce urmă de substanță organică, ce s'ar fi pututu afla cumva în movila de nisipû, a pusû nisipulu într'o tigare și l'a arsû câte o jumătate de oră la 100° Celsius. Nisipulu astfel curățitu și lipsitu de ori și ce substanță organică, l'a băgatû în ôlele acelea afunde, și a séménatû în fiăcare ôlă câte 8 bôbe de orz. Fiăcare ôlă o uda țilnicu cu câteva centimetri cu nicl de apă distilată, din care érași era înlăturată ori-ce materie hrănitôre, astfel, încâtû pământulu se fiă totdeuna așa de umedû, precum îl iubescû plantele, și precum e și în natură.

În privința nutrimentelorû a pusû în fiăcare vasu în formă de sâruri tôte elementele necesari și în măsura cuvenită, afară de unulu singuru, adică a pusû apă, azot, varû, ferû, kali, magnesiă, sulfurû etc. afară de acidulu de fosforû, care din vasulu Nr. 1 lipsia cu desêvêșire. În vasulu Nr. 2, erau tôte ca în celû dinainte, numai câtû i s'a pusû și acid de fosforu, însă în o cantitate neînsemnată d mică. În vasele No. 3, 4, 5, 6, 7, 8—12 a pusû totu aceleași materii, ca și înainte, acidulu de fosforû însă treptatû totu în măsura mai mare. Deja vasulu No. 6 avea fosforulu în dosa cuvenită, ér de acolo înainte, elû întrecea din ce în ce mai multû.

Și care a fostu rezultatulu acestorû încercări? Firele de holdă din vasulu Nr. 1, deore-ce în curêndu au consumatû fosforulu ce se afla în grăunțe, și altulu ne mai căpêtândû, deși rêsăriseră și inverțiseră foarte bine, au începutû se devinê din ce în ce mai palide, și în fine s'au uscatû cu totul. Vasulu Nr. 2 arată nisce fire ceva mai mari, dér și ele foarte palide și șubrede, dela unu timpû începea au încetatû cu crescerea și dezvoltarea și duceau numai o viêtă pipernicită.

Firele din vasulu nr. 3 erau și mai mari, mai puternice și nu așa palide, ear d'aci incolo cu câtû fosforû li se dăduse mai multû, cu atâtû și ele erau mai mari și mai vigorose. Firele din vasulu Nr. 6 erau de tâtă frumșetea, de o verdêtă închisă. Dela Nr. 6 incolo, cu câtû fosforulu întrecea dosa cuvenită, în locu ca holda se fie și mai îmbelșugată, ea începea se dea înapoi, se devină din ce în ce mai palidă, se rămână mai mică, mai pipernicită, încâtû plantele din vasulu Nr. 12 nu se deosebeau de cele din vasulu Nr. 1. La o altă seriă de ôle li-se dăduse acidulu fosforicû, dér li se retrăsese treptatû azotulu, și érași cu același rezultat. În celelalte ôle făceau totu încercări de felulu acestora, însă cu alte plante, și cu sârurile în diferite grade de solabilitate.

De aci vedemû lămuritû, că și planta vrea și trebuie se-și aiba hrana ei anumită și în măsura potrivită, și ori câtû i s'ar da din alte materii, ele nu-i folosescû nimicû. Fără azot și fără fosforû, planta nu pôte vietui; primulû e indispensabilû la formarea foilor și flôrei, ér alu doilea, a sémênței. Totu așa e destiunea cu kali și celelalte elemente. Deci nu e totu una, când ducl pe unu agru unu carû de gunoiu de vite, séu din mustû, care e compusû numai din paie și noroiu. Decă unui agru i s'a împlinatû tare varulu, câte-va carê de varû séu margă îi folosescû mai multû decâtû 4—5 gunoiuri strașnice, căci tôte celelalte gunoiuri nu-i folosescû nimicû, ci elû caută numai varulu și tocmai de acesta nu e pré multû. Și érași decă îi lipsesc magnesia séu fosforulu, înzadarû îi grămădimû varû și azotû, căci nu potû fi de folosû. Deci și pământulu ca și planta își are vindecarea sa, remediulu séu propriu și nu pôte fi tãmăduitû după calapodulu altora, celû multû scăderile și daunele potû fi evitate, ca se cultivăm acelu pământû cu plante, cari nu recerû o dosă însemnată din elementulu care lipsesc. Apoi érași, că nu tôte plantele recer elementele nutritive în aceeași cantitate, aceea ne-o arată analizele chimice ale plantelor agricole, precum și esperințele de tôte țilele ale agricultorilor practici, cari prin variațiunea plantelor cu fôia îngustă: grâu, orz, secară etc. cu alte cu fôia lată, cum e mazere, trifoiu, cartofi, sfece etc. au căpêtatû în ambele rôde mai mari decâtû decă le-arû fi cultivatû una singură neîntrerupû pe același terenû.

(Va urma.)

Avîs! Inscrierile la scôla elementară de fete a Reuniunii femeilor române din Sibiu se potû face în țilele de 28 Augustû — 1 Septemvre a. c. st. n. între ôrele 8—10 a. m. în localulu direcțiunei școlare (Strada Morii Nr. 8). Tacsă de înmatriculare este de 2 fl. v. a. Elevele, cari au cercetatû această scôlă în anul trecutû, nu solvescû tacsă de înmatriculare. Didactrulû este de 2 fl. v. a. pe lună, care este de a se solvi anticipative.

Părinții din provinciă își potû adăposti copilele în internatulu Asociațiunei transilvane pe lângă o tacsă lunară de 22 fl. v. a., în care se cuprinde și didactrulû.

Prelegerile se începû în 1 Septemvre a. c. st. n.

Sibiu, în 21 Augustû st. n. 1887.

Pentru comitetulu Reuniunii

Ioanû Bădilă
vicepreședinte.

Bologa
secretarû.

Mulțamită publică și dare de sémă,

asupra ofertelorû primite de comitetulu pentru adunarea de ajutoare în favorulu incendiațilorû din comuna Galați.

(Urmare.)

4. Din Brașovû, prin d-lu Ioanû Socaciu, profesorû la gimnasiulu românû de acolo, 50 fl. și 50 cr. v. a. colectați dela d-nii: Ioanû Socaciu 1 fl., Lazarû Nastasi, profesorû 1 fl., Artemiu Feneșanû, profesorû 1 fl., Andreiu Bârșeanû, profesorû 1 fl., George Chelariu, profesorû 1 fl., Dionisie Făgărășanû, profesorû 1 fl., Nicolae Pilția, profesorû 50 cr., Iosifû Fericeanû, profesorû 1 fl., Iosifû Maximû, profesorû 1 fl., A. Vlaicu, profesorû 1 fl., Ioanû C. Panțu, profesorû 1 fl., N. N. profesorû 1 fl., Ioanû Dobreanû, profesorû 1 fl., d-na Zoe Popû, confetărită 50 cr., I. Christescu, comersantû 1 fl., Gr. Birea, comersantû 1 fl., G. M. Zănescu, comersantû 1 fl., Petru Fara, amplotiatû 1 fl., Negrea, locotenentû c. r. 1 fl., Petra Petrescu 1 fl., N. Strevoiu, 1 fl., N. Bârbuceanu 50 cr., Nicolae T. Ciurcu 1 fl., D. Stefanû 1 fl., George Bârșanû, invêtătorû 1 fl., Budiu, profesorû 1 fl., George Moianû, invêtătorû 1 fl., Ioanû Dariu, invêtătorû 50 cr., Ioanû Aronû, invêtătorû 50 cr., Nicolau Oancea, invêtătorû 20 cr., Z. B. invêtătorû 20

cr., N. N. invêtătorû 1 fl., I. Saniuce, secretarulû eforiei scol. rom. 1 fl., N. Mocanû 1 fl., G. N. 60 cr., D. Eremias, nepoții, 2 fl. N. N. B. 1 fl., Laurentiu Maximilianû 1 fl., Ioanû Lengerû, advocatû 5 fl., Petru Nemeșiu, notarû reg. publ. 1 fl., Silvestru Moldovanû, profesorû 50 cr., Bartolomeiu Baiulescu, parochû 1 fl., Ioanû Dușoiu, comersantû 1 fl., Frații Stănescu 2 fl., Diamandi Manole 5 fl., Vasile Voina parochû 1 fl.

(Va urma.)

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

SOFIA, 24 Augustû. — Tonceff a luatû asuprași misiunea de a forma noulû cabinetû.

SOFIA, 24 Augustû. — Sgomotulu, că Artim-Efendi va sosi aci însoțitû de unu comisari rusû, a făcutû rea impresiune.

SOFIA, 24 Augustû. — Representantulu germanû Thielmann a fostû avisatû se nu pârăsescă Sofia înainte de terminarea crizei.

SOFIA, 24 Augustû. — La serviciulu divinû țise arhiepiscopulu Clement, că poporul bulgarû trebuie se fiă recunoscătorû Rusiei pentru liberarea și esistența sa. Elû speră că prințulu va sci duce poporul pe astă cale la cunoscința acêta, în care casû pôte fi sigurû, că poporul se va aduna împrejurulu tronulu séu.

CONSTANTINOPOLU, 25 Augustû. — Într'o telegramă câtră prințulu de Coburg, Pôrta desaproabă sosirea lui în Bulgaria înainte de a fi sancționatû Pôrta alegerea sa și de a o fi aprobatû puterile.

CONSTANTINOPOLU, 24 Augustû. — Arătândû urmările îngrijitôre ce arû putea avea, Pôrta a refusatû cu hotărîre cererea urgentă a Rusiei de a se trimite la Sofia imediatû Artim-Efendi.

BERLINU, 24 Augustû. — Impêratulu a făcutû erî cea dintêiu preumblare cu trăsura.

DIVERSE.

Celû din urmă împêratû bizantinû. — Constantinû XII, Paleologulu, s'a apêratû cu 7000 ômeni, ce fi mârșă, contra Sultanulu Mohamed II, care cu o armată de 300.000 ômeni și cu 400 corăbii impresuraseră Constantinopolea. După ce împêratulu apêrase zidurile 58 țile contra mulțimei dușmanilor, aceștia în fine pêtrunseră în orașu la 29 Martie 1453. Dâr și aci bravulu împêratû eșl cu sabia în mână înaintea năvălitorilor. Toți căpitanii de pe lângă densusul cădură. Elû singuru mai rămase, dér plinû de rânî. „Ôre nu se va găsi nici o sabiă — strigă elû — care se mă scape de acêta viêtă miserabilă?” În acelu momentû capu-i fû despiciatû de o sabiă turcescă. Așa căđû tronulu bizantinû!

Unu crapû numismatû. — Joia trecută nisce amatori, suindu-se într'o luntre și dândû cu plasa aproape de locul unde se împreună riurile Meurte și Mozela, au prinsû, după o jumătate de oră de osteneți, unu crapû foarte mare: cântărindû douêzeci și cincî livre. Despintecatû și curățitû, se găsi în elû, spre marea mirare a celor cari îl pescuiră, trei piese de monete antice, unu liardû de Lorena de pe timpulu lui Leopoldû, o marcă de lamă cu inscripțiunea; Saladin, morile dela Saint-Nicolas, 1520, și o monetă mică de pe timpulu Temerariulu. Ôre acêstu crapû era elû vre-unu numismatû distrusû, séu ne aflămû în fața unui casû de viêtă lungă animală?!

Rectificare. Capitulu de mai înainte alû „Foiletonulu”, intitulatû „Felice scapă”, a fostû capitulu alû XII-lea, ér nu alû XI-lea, precum din eróre s'a tipăritû.

Editorû: Iacobû Mureșianu.

Redactorû responsabilû: Dr. Aurel Mureșianu.

„grôză respectuosă, totuși când vedeamû pe Fantele ni se părea că sufletulu Patriei trecea în inimile nôstre și ni le mișca.

„Cum adică? o mână de soldați se amenințe existența Republicii êsteia mari, care era regina Adriaticei, care era o putere temută, se amenințe Veneția, care sta cu picidorele pe lagune! Nu! așa ceva nu se putea.

„Așa se gândea ori și care dintre noi când s'arătă Fantele. Messer Grande ne și câștigase pentru cauza sa mai înainte d'a fi deschisû măcarû gura și fiăcare dintre noi repeta încetû numele acesta misteriosû:

— Fantele! Fantele!

„Da, Io sono! țise Fantele cu o voce puternică, care întunecă deodată glasurile nôstre.

„Pe urmă țise:

— Senatulû ia comandamentulu din mâna lui Carmagnol și-lû dă în judecată!

„Și întorcându-se câtră prietiniîi cei mai buni ai lui Carmagnol, mai țise:

— Arestați pe fostulu vostru comandantû!

„Și-lû arestați!

— Puneți-lû în lanțuri!

„Și ei îl legară cu lanțuri.

„Așa s'a întemplatû feții mei, și generalulu acela pe care-lû adoramû totl, fû dusû înapoi în Veneția ca unu criminalû, și nici unulu dintre noi nu cuteză se protesteze, și când îi tăiară capulu pe Piazzetta, fiăcare dintre noi, convinsû că Carmagnol era vinovatû de înaltă trădare, aplaudă môrtea lui.

„Iacă, copii mei, ce pôte Fantele!

Pe când decanulu armatei povestea tinerilorû sêi camarađi istoria lui Carmagnol, podestatulû primea visita unui omû credinciosû alû lui, care'i spuse că unu felû de procurorû însoțitû de grafierulu séu, amêndoi îmbrăcați cu rochii de lână neagră și pe capu cu barete (bonete) totu negre, debarcaseră la Isola Bella.

— Scii ce vrê procurorulu ăsta? întrebă podestatulû.

— Da, stăpâne!... pretinde că este însărcinatû se'i comunice o hotărîre a Senatulu.

Podestatulû incremenî d'ocamdată, așa de cu neputință i se părea scirea asta, — se'i trimetă unu procurorû lui, care aștepta o armată! — însă pe urmă se infuriă grôznic.

— Ce se făcû? Cum se'și arate disprețulu pentru hotărîrea Senatulu?

— Inșe nebunia mândriei îlû împinse la hotărîrea acêta.

— Spune nebunulu meu St. Leger se vie aci, po runci densusul.

Cum intră St. Leger în cameră, îi țise:

— Te-zi pricepe tu se mă înlocuesci și se joci cum se cade rolulu meu?

— Nu-i tocmai greu lucru. Fiă țisû fără supărare înșe, întru câtû privește nebunia tu m'ai întrece, vere! răspunde nebunulu cu sfruntare.

— Cum ai țisû?

— Ca se joci rolulu têu firesce nu am decâtû se m'arătû ceva mai nebunû decâtû de obicei.

— Te emancipezi, nebune!

— Firesce, de vreme ce intru în rolulu meu de podestatulû răspunde St. Leger.

Pe buza lui Martinengo se ivi umbra unui zîmbetû. Podestatulû țise:

— Deu! bine ai răspunsû! Totu astfel se te porți mai pe urmă cu cei doi mișei pe cari a cutezatû Senatulû ca se mi-i trimetă. Arată-te nerușinatû și obraznicû și ai se fi perfectû!

— Oh, nici odată n'am se te potû egala în obraznicia. Tu estî celû mai obraznicû omû de pe pământû, vere! țise blestematulû St. Leger.

Podestatulû se făcû că nu pricepe. Se întorse câtră servitorulu care aștepta poruncile lui, și-i țise:

— Acum se introducl pe maiestatea sa procurorulu. Inșe nu aci, fiindcă teatrulu este pré micû pentru ca actorii se pôta se se misce în libertate, ci în curtea cea mare a, în curtea de onore a castelulu, unde se se unescă tâtă casa mea, dela oficerulu celû dintêiu și până la celû din urmă servitorû.

Lucrurile fură făcute tocmai cum poruncise podestatulû. Nebunulu se puse în capulu peronulu, încungitûratû de o curte caraghiosă compusă din rânđai de bucătăria și totu felulu de slugi de rëndû, fiăcare avêndû lângă sine, după porunca lui St. Leger, uneltele'i de lucru dreptû atribute.

Tôte slugile și totl soldații formau unu îndoitû șirû împrejurulu curții de onore, alû cărui mijlocû rămăsese golû.

Podestatulû sta singuru într'o ferăstră din catulu întêiu, în dosulu unui balconû lucratû din ferû. D'acolo putea se vađă totu ce era se se petrecă fără ca se fiă elû vedutû.

(Va urma.)

Cursul la bursa de Viena
din 24 Augustu st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	101 —	Bonuri croato-slavone	104 75
Rentă de hârtie 5%	87.50	Despăgubire p. dijma de vină ung.	100.50
Imprumutul căilor ferate ungare	150.04	Imprumutul cu premiu ung.	121 80
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	98.—	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	124 60
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	81 60
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	114 75	Renta de arg. austr.	82.80
Bonuri rurale ungare	104.50	Renta de aur austr.	112 —
Bonuri cu cl. de sortare 104.50		Losurile din 1860	136.25
Bonuri rurale Banat-Timșuț	104 50	Acțiunile băncii austro-ungare	885 —
Bonuri cu cl. de sortare 104.50		Act. băncii de credit ung.	286.25
Bonuri rurale transilvane 104 50		Act. băncii de credit austr.	282 30
		Argintul — Galbin	—
		Impărătesc	5 94
		Napoleon-d'or	9.95
		Mărci 100 imp. germ.	61 52
		Londra 10 Livres sterlinge	125 80

Bursa de București.

Cota oficială dela 8 Augustu st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 —	95 1/2
„ convert. (6%)	88 3/4	89 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104 3/4	105 1/2
„ „ „ (5%)	89 1/2	90 1/4
„ „ urban (7%)	103 1/4	103 3/4
„ „ „ (6%)	94 —	95 —
„ „ „ (5%)	87 —	87 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14 1/4	15 3/4
Bancnote austriace contra aur.	2.01	2.02

Cursul pieței Brașov

din 25 Augustu st. n. 1887

	Cump.	Vend.
Bancnote românesce	8.62	8.65
Argint românesc	8.55	8.60
Napoleon-d'or	9.94	10.00
Lire turcesce	11.22	11.28
Imperial	10.20	10.26
Galbeni	5.90	5.95
Scrisurile fonc. » Albina » 6%	101.—	102.—
„ „ „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesce	108.—	109 1/2
Discontul	7—10%	pe an.

Escritura de concursu.

Postul de învățător, devenit vacant la școala confesională gr. cat. din Telciu prin bolnăvirea, respective pensionarea actualului învățător, se va ocupa în anul școlastic 1887/8 prin un învățător suplitor cu un salariu anual de 240 fl. v. a. de percipiatură în rate lunare anticipative și 20 fl. v. a. relută de cortel.

Cei ce doresc a dobândi acestu post vor înainta suplicile lor subscrisului senat școlastic până la 15 Septembrie 1887. documentându calificațiunea de învățător recerută prin lege.

Presidiul senatului școlastic confesional gr. cat.

Telciu, la 12 Augustu 1887.

Gregorin Popu,
președinte.

1—3

Avisu d-lor abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

Dacă se ivesc iregularități la primirea diarului onor. abonați sunt rugați a ne încunoscintiă imediat prin carte postale, ca în câtu depinde dela noi, să se delătoreze.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușor prin mandate postale.

Adresele ne rugăm a ni se trimite esact arătându-se și posta ultimă.

Prețulu abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unu an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

„ pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unu an	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,“

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICUL FAMILIEI. Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în numerii de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii social, poeziă, nuvele, romanuri, suvenir de călătorii ș. a. — Mai departe tracteză cestiuni literare și științifice, cu reflesione le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alasă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibil și în timbre postal.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericescă, școlastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literari. — Prețulu de abonamentu pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibil și în bilete de bancă și în timbre postal.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vânzare și următoarele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealul pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui om de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codrenu craiului codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Nuvelă de Matia Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Nuvelă istorică națională. Prețulu 20 cr

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alu academiei. franceze. Prețulu 10 cr.

Barbu cobzarul. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedia în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantul. Comedia în 5 acte, după Augustu Kotzebue tradusă de Ioan St. Șulutu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vinceti Nicora prof. gimnas. Cu portretul M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 102 pagine, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafir și viorele, poezii populare culese de Ioan Popu Reteganulu. Unu volum din 14 côle. Prețulu 60 cr

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinesdu. Prețulu 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregorin Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregorin Silasi. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindend materi forte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl., câte una deosebitu 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materi forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoreticu și practiculu pentru învățamintulu intuitiv în folosulu elevilor normali (pre-

parandiali), a învățătorilor și a altor băbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandial. Prețulu unui esemplaru cu porto francatu 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu opă, întocmitu după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm mai alesu Directorilor și învățătorilor ca celor în prima liniă interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romani. De Vas. Gr. Borgovanu. Prețulu 15 cr.

Manualu de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în 3 cursuri de Maximu Popu profesor la gimnasiulu din Năsăudu. — Manualulu acesta este aprobatu prin Inaltulu Ministeru de cult și instrucțiune publică cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala poporală pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu, profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritaru sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti forte frumoșe ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșatu 40 cr. legatu 50 cr. legatu în pânză 60 cr. legatu mai finu 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legatură de luxu 1.50—2.50.

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesti — frumoșe ilustrată pentru pruncii școlari de ambe secele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesti. Prețulu unui esemplaru broșatu 15 cr., — legatu 22 cr., legatu în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secele. Cu mai multe icone frumoșe. Prețulu unui esemplaru trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulu Prea Santei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icone frumoșe Prețulu unui esemplaru espedatu franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețulu unui esemplaru legatu e 15 cr.